

La taxa Tobin. Qui posa el cascavell als bancs?

De proposta altermundista a base de la refundació del capitalisme. O el que és el mateix, d'Ignacio Ramonet a Nicolas Sarkozy. Un pas que deixava entreveure un fil de llum a tots aquells que esperaven que la duresa de la crisi no fos en va. Però en el moment que els bancs s'han vist salvats, l'ordre s'ha restablert. Si més no, fins la propera crisi. La que obrirà un nou bri d'esperança per construir un món més just.

La pressió de la banca ha descafeïnat una de les iniciatives de major abast amb què el món, i en particular Europa, havien reaccionat al sotrac financer iniciat l'estiu del 2007 als EUA, transmutat després en la primera recessió global després del *crash* de 1929: gravar les transaccions financeres.

Calia fer-ho en primer lloc per frenar els especuladors disfressats d'inversors que operen als mercats; i en segon lloc, per forçar la banca a efectuar una contribució substancial i proporcional als estralls que havia causat i amplificat.

Ambdós propòsits no són cap dard enverinat de quatre radicals amb animadversió contra els senyors de les finances. Quan la tempesta va esclatar, totes les institucions de pes de la comunitat internacional —començant pel G-20¹ i el Fons Monetari Internacional (FMI)— van creure en recuperar una idea —ara veiem que fugaçment— formulada fa quatre dècades pel Nobel James Tobin (1918-2002): desencoratjar l'especulació amb les divises, que avui mobilitzen 4 bilions d'intercanvis al dia en un grapat de capitals financeres com Londres, París, Frankfurt, Nova York, Hong Kong o Zuric, tot sometent-la a un impost. A partir d'aquí, tota mena de variants han estat estudiades, sempre des de l'escepticisme. Perquè si la taxa no l'aplica tothom, és l'argument més reiterat, només assistirem a deslocalitzacions d'operacions i a pèrdues de llocs de treball. De vegades es confonen entre si quan se'n parla.

1 Ens que reuneix les dinou economies estatals més importants del món més la UE.

Ariadna Trillas
Periodista d'Alternativas Económicas
atrillas@alternativaseconomicas.coop

» La pressió de la banca està descafeïnant una de les iniciatives de major abast amb què el món, i en particular Europa, havien reaccionat a la crisi: gravar les transaccions financeres

Els moviments antiglobalització, i en particular l'organització Attac² creada justament amb aquesta idea al cap, sempre havien posat el focus sobre la recaptació que es podria aconseguir amb les transaccions financeres per combatre problemes socials com la pobresa i ecològics com el canvi climàtic. Per captar més diners, de fet 200.000 milions d'euros només a Europa, la seva aposta és gravar no només els moviments de divises, com deia Tobin, sinó qualsevol operació financera, amb una taxa del 0,1% sobre les accions i productes estructurats i amb una del 0,05% sobre els productes derivats. James Tobin va declarar abans de morir que allò que l'havia mogut a formular la seva proposta no era aconseguir una quantitat ingent de diners per a bones causes, per justes que fossin, sinó reduir el nombre d'operacions; és a dir, frenar l'especulació tot actuant preventivament. Cal recordar el context en què Tobin, deixeble de John Maynard Keynes (1883-1946), va reprendre una de les idees del mestre per minvar la inestabilitat: era el 1972, en un context de crisi del petroli, quan la lliure flotació de les divises havia provocat estralls, amb el patró or ja ben esgotat.

Entre les diverses variants posteriors hem llegit també la proposta de l'economista Paul Bernard Spahn, que, centrat en un impost al mercat de canvi, va parlar fa uns anys de vincular la suma de l'impost al volum de l'especulació. La Xina, segona potència econòmica del món, està estudiant a fons alguna mena de taxa Tobin per navegar en els actuals mercats oberts. Al Canadà també està en estudi.

I pel que fa a Europa... onze països del club comunitari —Alemanya, Àustria, Bèlgica, Eslovàquia, Eslovènia, Estat espanyol, França, Estònia, Grècia, Itàlia i Portugal— s'han compromès a definir la contribució de les finances abans de les eleccions al Parlament Europeu d'aquest maig. Una part dels ministres d'Economia i Finances de la UE està d'acord en crear un Impost sobre les Transaccions Financeres (ITF), que d'entrada no afecti les divises però sí les accions i a aplicar-lo a partir de l'1 de gener de 2015. Tot i això, popularment es parla d'una taxa Tobin europea, la qual parteix d'una proposta base de la Comissió Europea del 2011, replantegada dos anys més tard, que tot seguit examinarem. Ara bé, tal com van les coses, l'únic nou impost pactat políticament, amb serrells pendents, equival a una mena de tireta per frenar una hemorràgia sense fi.

Ajuts per als bancs

Com hem arribat fins aquí? No es pot entendre com es va passar de considerar fora de lloc la proposta de James Tobin sense recordar la factura que arrossega la banca. La UE ha autoritzat els seus estats membres a comprometre 4,6 bilions d'euros per ajudar els bancs. D'aquesta pila de diners, 1,6 bilions han estat efectivament utilitzats. I val a dir que no parlem només d'avalis i préstecs, doncs 400.000 milions d'aquests diners tenen forma de capital injectat directament a les entitats. A l'Estat espanyol, se n'hi han destinat 170.000 milions, dels quals són capital 59.000 milions. I 41.300 corresponen al famós rescat europeu del juny del 2012, que tot i limitar-se en teoria a una part del sector financer, ha condicionat la política d'austeritat que pateixen els ciutadans. Tot i això, sabem que l'efecte bumerang d'aquesta política ha acabat convencent Brussel·les d'afluïxar en el calendari de l'ajustament —no en la seva bondat—, i sempre podem imaginar fins a quin punt ens hagués collat més fort un rescat total de l'economia espanyola.

L'ona expansiva d'una economia excessivament *financiaritzada* es tradueix, en estimacions de Brussel·les, en un 20% del PIB europeu, percentatge que inclouria les operacions de rescat i garanties finançades pels contribuents

2 Associació per la Taxació de les Transaccions i per l'Ajuda als Ciutadans.

La taxa Tobin pot frenar els especuladors disfressats d'inversors i forçar la banca a efectuar una contribució substancial i proporcional als estralls que havia causat i amplificat

entre el 2008 i el 2012, i també l'atonía provocada a l'activitat econòmica arran de la incertesa respecte de l'estabilitat dels sistemes econòmic i financer. Amb aquest panorama, l'FMI va instar el 2012 a estudiar com es podrien restringir obertament algunes activitats del negoci bancari. Parlem d'operacions que sumen un volum molt superior a les que tenen lloc en l'economia productiva —segons Intermón Oxfam, la proporció de les transaccions financeres al món respecte les de l'economia real és de 75 cops més.³ A més, la banca és una de les activitats comparativament menys sotmesa a impostos —no coneix l'IVA—, i una part del seu negoci que ha resultat perjudicial per a la nostra economia i la nostre societat roman amb una regulació deficiente.

L'arma del crèdit

Tanmateix, el temps ha anat passant i els bancs tocats no tan sols s'han refet del naufragi sinó que fins i tot se n'han sortit, almenys en part, més forts. Qualsevol exigència que se'ls planteja —més capital, o un coixí més gros de provisions davant eventuais impagaments, o, per descomptat, una contribució que eviti nous maldecaps als contribuents de cara al futur— té com a resposta el

mateix advertiment: «ai, que es tancarà l'aixeta del crèdit».

Val a dir que l'aixeta dels préstecs tampoc no s'havia obert com a contrapartida als ajust públics ni als regals —liquiditat en forma de diner barat— per part del Banc Central Europeu (BCE). Tampoc no ho ha fet ara, malgrat el tímid canvi de to del PIB. Prou que ho saben les petites i mitjanes empreses.

Si acaba tirant endavant, l'erròniament anomenada taxa Tobin europea s'emmiralla, sense anar gaire més enllà, en les passes que ja han donat països com Itàlia i l'Estat francès, que dins de les seves fronteres apliquen mesures similars a les accions d'empreses de grans dimensions que cotitzen a Borsa. És la conclusió de l'acord polític assolit entre els onze socis —dels 28 de la UE— que s'han apuntat a la taxa sobre les transaccions financeres.

Dues han estat les zones de fricció. La primera és quin abast té l'aplicació, és a dir, quins haurien de ser els productes financers afectats per la taxa —derivats, monedes, deute públic, accions... Sobre aquest punt val a dir que sempre ha estat fora de discussió que els préstecs al consum per als particulars, les hipoteques, el crèdit a les empreses, els contractes d'assegurances o les operacions amb tarja de crèdit no formarien part dels productes als quals es pot aplicar la taxa i a les em-

preses. La segona zona de fricció és a qui es fa pagar. Aquí es contraposen, tot i que haurien de combinar, dos criteris: si allò que cal tenir en compte és la participació d'una entitat financera —o més— establerta en qualsevol dels estats membres on s'aplica la taxa, encara que la transacció es produeixi en un país de fora de la jurisdicció de l'impost; o bé si allò que importa és el lloc on té lloc la transacció. Pot ser que cap de les parts que intervinguin en una operació es radiqui als països on és en vigor la taxa, però el producte negociat sí que hagi estat emès dins d'aquesta jurisdicció. Són els anomenats criteris de residència i d'emissió.

Veiem com operarien ambdós criteris. Comencem pel de residència. Un banc alemany que tanqui una transacció amb una companyia d'assegurances espanyola generaria el pagament de la taxa dues vegades: com que tant Alemanya com l'Estat espanyol són sota la jurisdicció de la taxa, aquesta es pagaria a tots dos països. Si un banc radicat a l'Estat francès fa una operació amb una altra entitat financera suïssa que té presència a la República francesa, la taxa es pagaria dos cops —una per cada entitat—, però només a l'Estat francès. Ara, posem per cas que un *hedge fund*, un fons d'inversió lliure, dels EUA ven títols del Tresor grec a un banc japonès, i que ho fa a la borsa de

3 OXFAM, «Informes para medios de OXFAM».

En teoria, onze països de la UE s'han compromès a pactar com definir la contribució de la banca abans de les eleccions al Parlament Europeu d'aquest maig

Londres. Ens trobem amb què cap dels participants a l'operació pertany a la jurisdicció de la ITF, a banda que el lloc de la transacció —el Regne Unit— també n'és fora. Tot i això, en aplicar-se el principi d'emissió, Grècia cobraria dos cops l'impost, perquè és al país hel·lènic, que sí que aplica la taxa, on s'ha emès l'actiu objecte de la transacció.

Si s'apliqués la proposta de la Comissió Europea —la qual cosa ja sabem que no passarà, almenys a curt termini—, els tècnics de Brussel·les han calculat que hi hauria una reacció dels mercats, més que una deslocalització geogràfica fora de la zona de l'impost. Estimen una disminució inferior al 15% de les accions i obligacions i, pel que fa als productes derivats, inferior al 75%.

Riscos per al deute

Traduït a diners, imposar l'eurotaxa als onze països que no se n'han despenjat recaptaria entre 30.000 i 35.000 milions d'euros, dels quals entre 4.200 i 4.900 li pertocarien a l'Estat espanyol. La xifra, que vindria de gravar amb un 0,1% les operacions de bons i accions i amb un 0,01% els derivats, és molt inferior als 57.000 milions estimats si fos tota la UE la que s'apuntés a aquesta aposta.

Tanmateix, hi ha productes que posen els pèls de punta a alguns estats

membres, els més castigats pels atacs especulatius dels mercats al seu deute. L'Estat espanyol, que durant la crisi del deute va patir costos exagerats per poder finançar-se, n'és un. Per aquesta raó, Madrid és una de les capitals comunitàries que més ha pressionat perquè els acords de recompra i el mercat secundari del deute públic quedi net d'impostos, per no restar atractiu al deute sobirà. Una quarta part dels ingressos que Brussel·les calculava de recaptació se suposa que vindrien dels impostos sobre les transaccions sobre deute públic. Dels 35.000 podríem baixar al voltant de 8.000 milions. El govern espanyol s'estima més que regeixi el criteri d'emissió, on es fa l'operació, que no pas el de residència.

I no està sola. L'Estat francès, Alemanya i Itàlia —els països grans— mantenen el discurs a favor de la taxa formalment, però busquen una versió de curt abast, al menys en una primera etapa que no queda clar si tindrà continuïtat. En comptes de gravar la compravenda d'accions, bons, derivats i d'altres productes financers, s'exclouria el deute sobirà per impedir que l'impost acabí amb el mercat de *repos* de deute —operacions de venda que inclouen un pacte de recompra— i evitar així un cop a l'estabilitat financera, considerant que aquestes operacions s'utilitzen per gestionar la liquiditat del Tresor, i tam-

bé dels bancs. Taxa, sí. Però sempre que perjudiqui al veí del costat.

La proposta base de la Comissió Europea, reforçada posteriorment pel Parlament Europeu, fa de la ITF una eina poderosa. Però ha posat els estats membres dins d'un laberint del qual no saben com sortir-ne. Sobretot davant una de les crítiques frontals més reiterades contra la iniciativa: si no s'aplica a tot arreu, sense una sola excepció, no val per gaire cosa. En el seu moment, el mateix Tobin va considerar l'exigència d'una aplicació unànime una exigència imprescindible, quan parlava de gravar els moviments de divises.

Crida l'atenció com la retòrica grandiloqüent dels inicis de la crisi, quan l'expresident francès Nicolas Sarkozy (1955) parlava de refundar el capitalisme i el món prenia consciència de fins a quin punt els mercats financers governaven l'economia, s'ha anat temperant fins a esquerdar —un cop més! per una raó més! — el club comunitari. I els compromisos a què ens té acostumats la UE són propis d'aquell que vol fer veure que fa.

Pressió de l'opinió pública

El discurs es manté cara a la galeria, però els matisos —ja no entre els partidaris de l'impost i els seus detractors,

sinó entre els que encara el defensen— ja no es poden amagar. De fet, el fins fa poc ministre d'Economia francès, Pierre Moscovici (1957), i el de Finances alemany, Wolfgang Schäuble (1942), han fet tàndem a favor de la ITF, el primer ha parlat d'actuar amb «ambició», però també amb «realisme» perquè la mesura resulti «efectiva». En canvi, el titular d'Economia alemany i vicecanceller, Sigmar Gabriel (1959), ha dit que un impost és «indispensable» perquè «seria difícil explicar als ciutadans que els principals responsables de la crisi no s'impliquin en el reemborsament del deute». El govern federal de Berlín, que ha ocupat el poder amb una gran coalició favorable a l'impost segons el seu programa de govern, estaria content que la taxa s'apliqués als mercats d'accions i productes derivats d'aquestes. La idea no agrada a l'Estat francès. Bancs com Société Générale i BNP-Paribas tenen una important presència en aquest darrer mercat, al contrari del que passa amb les entitats financeres alemanyes. Els països més petits són favorables a la major de les bases imposables possible. Els peus de plom amb què la UE, o part de la UE, es fa enrere té molt a veure amb l'opinió pública. A l'inici de la crisi, davant uns ciutadans astorats i enfadats amb el poder per la ingent quantitat de diners públics abocat a salvar el sector financer, Sarkozy

va titllar la taxa de «tècnicament possible, financerament indispensable i moralment inevitable».

Les enquestes de l'Eurobaròmetre sobre la qüestió, que es van efectuar el 2011, parlen clar.⁴ Un 63% dels habitants dels països de la zona euro i un 61% dels de tota la UE recolzen l'impost europeu sobre les transaccions entre operadors financers (no per als ciutadans). La xifra que correspon a l'Estat espanyol, un dels estats membres on hi ha un nombre més elevats de «no sap/no respon», és un 52%. Inversors de renom com Warren Buffett (1930), especuladors influents com George Soros (1930), nobels com Paul Krugman (1953) o empresaris globals reconvertits en filantrops com Bill Gates (1955) figuren entre els partidaris d'una taxa.

Culpes poc clares

El pas del temps i el tebi canvi d'humor de la macroeconomia estoven, però, la duresa amb què es volia tractar inicialment els bancs. Els reiterats pronunciaments del G-20, el FMI i la pròpia UE, a forçar la banca a contribuir a rescatar l'economia amb un impost es basaven en unes responsabilitats que s'han anat diluint. Avui no tothom les

⁴ Eurobaròmetre.

» Els préstecs al consum per als particulars, les hipoteques, el crèdit a les empreses... no formarien part dels productes als quals es pot aplicar la taxa

té tan clares. El comitè de savis presidit per Manuel Lagares (1941) a qui el ministre espanyol d'Hisenda, Cristóbal Montoro (1950), va encarregar recentment un estudi sobre la reforma fiscal es permet dubtar sobre la responsabilitat dels bancs a la crisi financera, en l'apartat en què es parla de l'impost sobre els dipòsits d'algunes comunitats autònomes.⁵

Un dels factors que ha influït, més enllà de les pressions del sector, és la que han exercit els banquers centrals i els estats membres que no formen part de la cooperació reforçada per la taxa. Al BCE, que ha estat sostenint el sistema financer de la zona euro amb liquiditat a preu regalat al qual els bancs estatals han pogut treure tres cops més rendibilitat, l'impost no li fa cap gràcia. Tem que sigui una font de nova inestabilitat, si la taxa afecta el deute públic.

Un dels dirigents que més fort ha alertat contra la taxa és el governador del Banc de França, Christian Noyer (1950), que a l'octubre passat va descriure la proposta de Brussel·les com «un enorme risc», una mesura «inviabile» i que havia de «revisar-se de dalt baix». El risc consisteix, va dir, en «desfermar la destrucció de segments sencers de la indústria financera francesa,

provocaria una deslocalització massiva de llocs de treball i posaria pals a les rodes a la represa econòmica». Ens movem en un pou de temors sobre les catàstrofes que vindran si es tira endavant. L'Estat francès encarna la modulació de la vehemència.

Pel que fa a la reacció dels estats *outsiders*, direm com a tast que el Regne Unit ha denunciat la taxa davant el Tribunal de Justícia de la UE, amb seu a Luxemburg. I els països de l'Est s'han situat en una òrbita similar. Els tractats de la UE preveuen que es pot constituir un grup de països que aposti per a una política determinada al marge de la resta i que suposi una major cooperació, però també que ha de respectar les competències, els drets i les obligacions d'aquells socis que no hi participin. I el zero impacte de la proposta de la Comissió si s'apliqués tal qual és posada en dubte a places financeres com la City de Londres, a paradisos fiscals com Luxemburg o a estats que en el passat van tenir una experiència dolenta, tot i que en un altre context, amb la imposició d'un impost a la seva banca, com és el cas de Suècia. Paradoxalment, al Regne Unit està vigent des de fa anys el vell impost de segell, l'*stamp duty*, un precedent a l'impost sobre la compra d'accions introduït al 1808. S'ha anat modificant, a la baixa, sobretot a partir de la dècada

del 1980, des d'un tipus del 2% a un del 0,5%. La baixada ha beneficiat a les grans empreses.

Base legal, en qüestió

En contra del que ha sostingut sempre la Comissió, —que l'ITF proposat és «legalment sòlid i respectuós amb els tractats»— els serveis legals del Consell de caps d'Estat i de Govern de la UE van detectar problemes legals de pes en la mesura. Per exemple, que les competències fiscals dels països que queden fora queden tocades, o falta de base jurídica en el fet de per fer pagar l'impost a entitats que no resideixen a la zona ITF, de manera que es podria provocar «una distorsió als moviments de capitals».

És evident que aquests interrogants buiden el principi de residència que ja hem esmentat —la Comissió volia gravar qualsevol transacció amb un comprador o venedor resident a la UE, es tanqués on es tanqués l'operació. Si no s'aplica aquest principi, el perill és obvi: que l'impost desviï moltes transaccions fora dels onze països que diuen que el volen. Per això, insistim, la Comissió volia un impost amb una base impositiva molt ampla.

Un altre dels arguments amb què juguen els detractors és la sequera de li-

5 COMISIÓN DE EXPERTOS PARA LA REFORMA DEL SISTEMA TRIBUTARIO, *Informe*.

Traduït a diners, imposar l'eurotaxa als onze països que no se n'han despenjat recaptaria entre 30.000 i 35.000 milions d'euros. La xifra seria de 57.000 milions si fos tota la UE

quiditat que pot suposar desincentivar les operacions «d'elevada freqüència», que, mitjançant potents ordinadors permet fer transaccions en microsegons de temps. Tot i això, els economistes partidaris de la taxa asseguren que la por és exagerada quan parlem d'una taxa tan petita (0,01%).

Goldman Sachs ha estimat en 170.000 milions d'euros el cost total per a 42 bancs europeus d'implantar la taxa de Brussel·les.

L'associació europea que representa bona part dels accionistes minoritaris, EuroFinUse, ha carregat contra la taxa perquè no s'adreça a l'especulació amb divises i sí, si s'aplica a la compravenda d'accions «als ciutadans, els petits inversors que operem a mercats regulats».

De fet, hi ha reculls d'un calaix de sastre d'impostos financers, no sempre comparables entre si, a més de 30 països del món, segons un estudi sobre la Taxa Tobin del Institute of Development Studies de la University of Sussex.⁶ De Taiwan a Suïssa, passant pel Brasil.

I en aquesta llista, els detractors de l'ITF busquen què hi falla. L'impost que s'ha endut pitjor fama és el que es va aplicar a Suècia els anys 1980. Fa tres dècades, el govern d'Estocolm va decidir gravar amb un 1% la compravenda

d'accions i amb un 0,03% les operacions amb valors de renda fixa, pública i privada. La iniciativa afectava transaccions on hi participessin clients suecs, però també estrangers. En pocs anys hi va introduir canvis. Però el resultat va ser dolent. L'activitat financera va fugir en un 60% al Regne Unit. I el deute públic suec se'n va ressentir. Però la mesura no és comparable a la proposta de la Comissió, doncs a Suècia no regia el principi d'emissió.

Tot i això, el *lobby* financer està força mobilitzat contra la taxa europea. Crèdit Suisse es va apressar a calcular com el volum de negociació a la Borsa havia caigut prop d'un 20% després que l'Estat francès va començar a aplicar un impost sobre la compravenda d'accions de grans multinacionals, que havien de tenir una capitalització a la Borsa de més de 1.000 milions d'euros —parlem, doncs, d'un centenar d'empreses. L'impost, que havia somniat aplicar l'exprimer ministre Lionel Jospin (1937), sense sortir-se'n, va establir-lo Nicolas Sarkozy —0,1% sobre l'import. Posteriorment, el socialista François Hollande (1954) el va elevar al 0,2%. Itàlia havia fet el pas abans. En el seu cas, sobre l'adquisició d'accions també d'empreses d'una dimensió inferior, amb un valor de més de 500 milions. En el punt de mira de l'impost (0,12%), les operacions d'alta freqüència exe-

cutades per societats amb presència a territori italià. Les queixes del sector no s'han fet esperar.

El sector financer espanyol —mig centenar d'institucions vinculades a l'Asociación Española de Banca (AEB), Inverco o Bolsas y Mercados Españoles, passant per l'associació que aplega les antigues caixes— ha avisat al Govern del PP que el tribut es traslladaria de les entitats als seus clients, empreses i particulars, com si es tractés d'una comissió més, de manera que no es podria presentar com una taxa antiespeculadors. Per no parlar de l'exagerada fugida de capitals. Amb l'afegit que es reduirien el crèdit i el creixement, com escrivia l'expresident de l'AEB Miguel Martín (1943) a l'informe «El futuro del sector bancario», de Funcas.⁷ El think tank New Direction advertia que la taxa destruirà 641.000 llocs de treball, entre els quals 81.000 a Espanya. Alemanya seria la més perjudicada.

Les cauteles dels governs es poden entendre, però els mateixos problemes i reptes que van haver d'entomar el 2008, quan semblava que el món s'havia d'ensorrar després de la fallida del banc d'inversió Lehman Brothers, no han canviat. Si l'impost era necessari aleshores, encara ho és ara. I que aplicar-lo resulti efectiu depèn de la base

6 McCULLOCH i PACILLO, *The Tobin Tax. A Review of the Evidence*.

7 FUNCAS, «El futuro del sector bancario».

>> Un 63% dels habitants dels països de la zona euro i un 61% dels de tota la UE recolzen l'impost europeu sobre les transaccions entre operadors financers

imposable, que ha de ser generosa. No pot ser que la seva implantació es pugui defugir fàcilment, com argumenten els bancs, mitjançant les deslocalitzacions d'activitat, i alhora el sector financer temi tantes pèrdues. Sí que és cert que moltes operacions es reduirien, pel bé de l'estabilitat. «Els països del Sud com Espanya, Portugal i Itàlia haurien d'assumir una posició activa», sostenen els economistes Manuel de la Rocha (1972) i Erika María Rodríguez, d'Economistas Frente a la Crisis, en el treball *ITF en el marco de cooperación reforzada de la UE. Evolución y Perspectivas*.⁸ La seva conclusió és que «un 80% de les operacions financeres són especulatives, totalment al marge de l'economia real», i que cal desinflar-les. L'impost, afegeixen, projectaria un xic de llum sobre un sector conegut per la seva opacitat. A banda de la potencia recaptatòria que suposa, que, davant la temptació de destinar-se als problemes futurs dels bancs o a reduir el dèficit públic podrien tenir finalitats socials i mediambientals.

Prop de 300 organitzacions internacionals sense ànim de lucre favorables a la taxa i membres de l'Aliança per la Taxa Robin Hood han demanat per car-

ta al govern de Mariano Rajoy (1955) que no cedeixi davant el sector financer i que li apliqui el màxim d'operacions, amb la idea de destinar els diners a combatre la pobresa i el canvi climàtic. L'ONG Intermón Oxfam calcula que si només es grava la compravenda d'accions de grans empreses cotitzades, com s'ha pactat per a una fase inicial en línia amb allò que volia Madrid, al calaix quedarien poc més de 4.000 milions.⁹ A tot Europa.

Mentrestant, als EUA, la nova presidenta de la Reserva Federal, Janet Yellen (1946), podria tenir-hi moltes coses a dir. Doncs va ser deixeble del mateix Tobin. Però Yellen no s'ha distingit fins ara per cap posició precisament radical. ◀

MÉS INFORMACIÓ

COMISIÓN DE EXPERTOS PARA LA REFORMA DEL SISTEMA TRIBUTARIO. *Informe*. Madrid, febrer de 2014.

DE LA ROCHA, Manuel i RODRÍGUEZ, Erika María. *ITF en el marco de cooperación reforzada de la UE. Evolución y perspectivas* [en línia]. Economistas Frente la Crisis – Fundación Salud por Derecho. 2014. Disponible a: <www.academia.eu>.

Eurobarómetro [en línia]. Juny de 2011. Disponible a: <<http://www.europarl.europa.eu>>

FUNCAS. «El futuro del sector bancario». A *Papeles de Economía Española*, 2012.

McCULLOCH, Neil i PACILLO, Grazia. *The Tobin Tax. A Review of the Evidence*. Sussex: Institute of Development Studies, 2011.

OXFAM. «Informes para medios de OXFAM» [en línia], de 19 de juny de 2011. Disponible a: <www.oxfam.org>.

8 DE LA ROCHA i RODRÍGUEZ, *ITF en el marco de cooperación reforzada de la UE. Evolución y Perspectivas*.

9 OXFAM, «Informes para medios de OXFAM».

MUSEU
IRLA

Casa Irla

Sant Feliu de Guíxols

Algavira, 65-69
Telèfon 972 11 74 39
casa@irla.cat
www.irla.cat

HORARI

Divendres i dissabtes, de 18 a 21 h
Dissabtes i diumenges, de 10 a 13 h

FUNDACIÓ

JOSEP IRLA

